

BODOR EMESE RÉKA

Hamlet versus valóság

A színész az anyja sírja mellett állt. Forrón, hófehéren tűzött a nap, a nagynénje bőszen legyezgette magát vastag, fekete fátyla mögött. Csak ők ketten voltak itt és a pap, meg a négy férfi, akik a sírba eresztették a koporsót. Az egyetlen hangot a fa halk nyikorgása adta, ahogy a kötelekkel lassan lebocsátották a mélybe.

Az édesanyjának nem volt sok barátja, s az a kevés is elmaradozott mellőle, amikor két éve meghalt az édesapja. Sosem panaszkodott, megvolt egyedül is, de az apja temetése után mindig csendes szomorúság lengte be az otthoni, levendulaillatú szobákat, valahányszor a színész hazalátogatott.

Amikor megkapta anyja halálhírét, nem csodálkozott. Tulajdonképp semmit sem érzett az ürön kívül, és ez megijesztette. Mert játszott már halottat, és játszott már gyászolót, volt már félőrült Hamlet a sírban birkózva, volt kedvese mellén kiszenvedő Rómeó, és most, hogy anyja koporsóját eresztették a mélybe, mégis csak állt ott, a sírgödör mellett, némán és mozdulatlanul. Pedig szerette az anyját, nagyon szerette,

érte sokkal inkább beugrott volna a gödörbe, mint Hamletként Ophéliáért, mégsem volt képes sírni, megmozdulni, csak némán nézte, ahogy a koporsó lassan eltűnik a föld alatt.

Amikor halk puffanással földet ért, a nagynénje zokogni kezdett, szája elé szorítva fehér zsebkendőjét. A színész nézte a síró nőt, nézte a koporsót, s közben arra gondolt, micsoda tragédia zajlik körülötte, amiben ő maga csak a sűgő, a külső szemlélő, aki, bár ismeri a történetet, sosem lehet egészen részese. A kezébe vett egy göröngyöt, a sírgödörbe dobta. A föld dübögése újabb zokogási rohamot váltott ki a nagynénjéből, aki remegve lehajolt, fél kezében a zsebkendőjét gyűrögette, a másikba gyűjtött egy kis földet, hogy a koporsóra szórja. Amikor felegyenesedett, arcán szabadon patakzottak a könnyek.

A négy férfi ásót ragadott. Fájdalmas lassúsággal telt meg a sírgödör, és a színész arra gondolt, mennyire érzéketlennek tetszhet itt, a nagynénje mellett. De mintha végleg elhagyták volna a könnyei. Az a könnyedség, amivel bármikor képes volt elsírni magát, most semmivé lett. Az arcizmait sem uralta többé. Ha akarta, se tudta volna eljátszani a szomorúságot. Mert nem gyász, nem fájdalom volt az, amit érzett, csak üresség, és soha senki nem tanította meg, hogyan kell eljátszani a semmit.

KALTENECKER LILI

Csütörtök

A viaszosvászon terítőn egy szétnyomott légy hevert. A nő ránézett, benne volt ebben a pillantásban minden fáradtsága: ötvenkét évnyi fáradtság. Lassan kinyújtotta a kezét, és lelökte az ebédlőasztalról a tetemet.

A vele szemben ülő férfi az órát szuggerálta, aztán felesége remegő kezére esett a pillantása, ahogy kitölti a kávé. Nem csodálkozott már, a mindenna-

pokat futószalagon dobta eléjük az élet, ismert már mindent a nővel kapcsolatban, tudta, hogy reggelente három perccel az ébresztő előtt felkel, és kionson a szobából, nehogy felriassza őt. Hiába volt már ébren hajnal óta a férfi.

Csütörtök, szólalt meg a nő hirtelen, és a naptárhoz lépett. Megint elfelejtett lapozni. Csütörtök van, jelentette ki újra, választ sem várva. Aztán halkan felnevetett. Férje kifejezéstelenül pillantott fel rá. Mi van, kérdezte. Hát mi lenne, csütörtök van, mondta a nő, csütörtököt mondunk mi is, azzal visszaült az asztalhoz, és folytatta a reggelijét.